

V L A D A

BOSNIA AND HERZEGOVINA

FEDERATION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

G O V E R N M E N T

Босна и Херцеговина
Federacija Bosne i Hercegovine
PARLAMENT FEDERACIJE
SARAJEVO

Primljeno: 30-03-2022			
Org. jed.	Broj	Priloga	Vrijednost
051A	- 02 - 102 22		

Broj: 03-04-321-14/22
Sarajevo, 29.03.2022. godine

PARLAMENT FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

Zastupnički dom

n/p gosp. Albinu Musliću, zastupniku
n/p gosp. Ivanu Miličeviću, tajniku ✓

Predmet: Odgovor na zastupničko pitanje

Poštovani,

Sukladno članku 75. Poslovnika o radu Vlade Federacije Bosne i Hercegovine - Prečišćeni tekst ("Službene novine Federacije BiH", br. 6/10, 37/10, 62/10, 39/20 i 67/21), a u svezi sa člankom 116. Poslovnika Zastupničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br: 69/07, 2/08 i 26/20), u privitku Vam dostavljam akt Federalnog ministarstva trgovine, broj: 01-02-221/22 od 25. ožujka 2022. godine, koji se odnosi na zastupničko pitanje zastupnika Albina Muslića.

S poštovanjem,

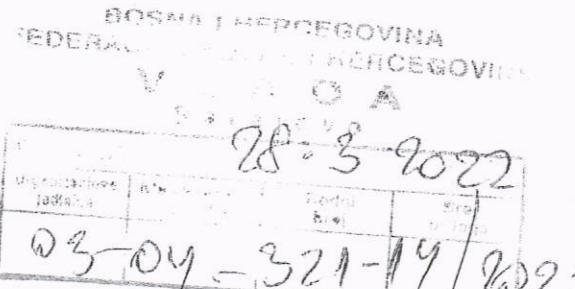
Privitak: kao u tekstu

Broj: 01-02- 221 /22
Mostar, 25.03.2022. godine

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VLADA

n/p mr.sc. Edita Kalajdžić, sekretar

S A R A J E V O
Ul. Hamdije Čemerlića broj 2

Predmet: Odgovor na zastupničko pitanje zastupnika Albina Muslića

Veza: Vaš akt broj: 03-04-321-14/2022 od 17.03.2022. godine

U skladu sa odredbom člana 75. Poslovnika o radu Vlade Federacije Bosne i Hercegovine – Prečišćeni tekst („Službene novine Federacije BiH“ br. 6/10, 37/10 i 62/10, 39/20 i 67/21), u prilogu Vam dostavljamo tri primjerka odgovora na zastupničko pitanje, koje je postavio zastupnik Albin Muslić, na 30. redovnoj sjednici Zastupničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine održane 09.03.2022. godine.

S poštovanjem,

Prilog: kao u tekstu

Dostaviti:

- 1.Naslovu
- 2.Odsijek za cijene
3. a/a

Broj: 01-02-221 /22
Mostar, 25.03.2022. godine

**BOSNA I HERCEGOVINA
ZASTUPNIČKI/PREDSTAVNIČKI DOM
PARLAMENTA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE**
n/p Ivan Miličević, sekretar ✓
n/p Albin Muslić, zastupnik

S A R A J E V O

Predmet: Odgovor na zastupničko pitanje zastupnika Albina Muslića

U skladu s odredbom člana 75. Poslovnika o radu Vlade Federacije Bosne i Hercegovine–Prečišćeni tekst („Službene novine Federacije BiH“ br. 6/10, 37/10 i 62/10, 39/20 i 67/21), na pitanje koje je postavio zastupnik **Albin Muslić** na 30. redovnoj sjednici Zastupničkog doma Parlamenta Federacije BiH održanoj 09.03.2022. godine: „Koje je mjere ekonomske politike Vlada Federacije BiH poduzela u proteklom periodu kako bi se smanjio pritisak na građane Federacije BiH uzrokovani poskupljenjem goriva u Federaciji BiH, a što se reflektira na sve druge proizvode i usluge“, dajemo sljedeći:

O d g o v o r

Federalno ministarstvo trgovine, u skladu sa Zakonom o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave, vrši upravne, stručne i druge poslove iz nadležnosti Federacije BiH koji se odnose na trgovinu, funkcioniranje jedinstvenog tržišta, utjecaj privrednog sistema i ekonomske politike na tržište roba i usluga, odnose ponude i potražnje, cijene roba i usluga, zaštitu potrošača i druge poslove utvrđene zakonom. Imajući u vidu djelokrug poslova kojima se bavi Ministarstvo, a u skladu sa Planom rada, Ministarstvo je u proteklom periodu poduzelo niz mjera i aktivnosti koje su imale za cilj regulaciju tržišta, cijena i prometa životnih namirnica i drugih proizvoda i naftnih derivata u cilju zaštite ekonomskega interesa potrošača i onemogućavanja sive ekonomije u Federaciji BiH.

Na početku želim istaći da je Zakonom o kontroli cijena propisano da privredna društva, druga pravna i fizička lica slobodno formiraju cijene proizvoda i usluga prema uvjetima tržišta, osim za proizvode za koje je posebnim propisom utvrđen drugačiji način formiranja cijena. Istim Zakonom propisano je da svaki organ u okviru svojih nadležnosti može propisati mjere neposredne kontrole cijena koje se zasnivaju na ekonomskim kriterijima i one se propisuju izuzetno ukoliko nastupe ili mogu nastupiti veći poremećaji na tržištu. U skladu sa navedenim Zakonom, mogu se propisati sljedeće mjere neposredne kontrole cijena: zadržavanje cijena na određenom nivou (zatečene cijene), davanje saglasnosti na cijene, odnosno tarife, utvrđivanje marži u trgovini (kalkulativne cijene) i obavještavanje o promjeni cijena i marži za proizvode i usluge (evidencija cijena).

U daljem tekstu hronološki navodimo mjere neposredne kontrole cijena koje je donijela Vlada Federacije BiH, na prijedlog Federalnog ministarstva trgovine, a odnose se na utvrđivanjem maksimalne visine marži u veleprodaji i maloprodaji naftnih derivata.

1. Nakon što je Svjetska zdravstvena organizacija 11.3.2020. godine proglašila koronavirus globalnom pandemijom došlo je do značajnog sniženja cijena barela na svjetskom tržištu i sniženja rafinerijskih cijena naftnih derivata. Međutim, bez obzira na drastična smanjenja rafinerijskih cijena na tržištu Federacije BiH navedeno nije rezultiralo sniženjem maloprodajnih cijena derivata na benzinskim pumpama.

Rafinerije u okruženju svoje cijenederivata obračunavaju u odnosu na berzu naftnih derivata, a za obračun u južnoj Evropi (uključujući BiH) koristi se Platts European Marketscan, mediteranska berzanska kotacija CIF MEDITERAN Genova/Lavera.

Analizom rafinerijskih i veleprodajnih cijena derivata utvrđeno je da su i pored značajnog pada rafinerijskih cijena benzinske pumpe dostavljale ovom Ministarstvu obavijesti o primjeni cijena i marži (OPC i OPM obrasci) na kojima su bile navedene visoke maloprodajne cijene i izuzetno visoke marže, koja su dostizale i 0,50 KM/lit.

Dana **09.04.2020. godine** Vlada Federacije BiH je naprijedlog ovog Ministarstva donijela Odluku o propisivanju mjera neposredne kontrole cijena utvrđivanjem maksimalne visine marži za naftne kojom je propisana je maksimalna visina marži u absolutnom **iznosu od 0,06 KM/litru derivata**, a privrednim društvima koja obavljaju djelatnost **trgovine na malo** naftnim derivatima propisana je maksimalna visina marži u absolutnom **iznosu od 0,25 KM/litru derivata**.

Ova odluka bila je na snazi i nakon ukidanja stanja nesreće u Federaciji BiH i važila je do 01.08.2020. godine.

2. U mjesecu martu 2021. godine ponovo je došlo do rasta cijena sirove nafte na svjetskom tržištu zbog povećane potražnje i politike zemalja o smanjenju proizvodnje sirove nafte od strane vodećih izvoznika sirove nafte, prvenstveno zemalja OPEC-a i Rusije. Kako sam ranije naveo navedena dinamika cijena sirove nafte utiče i na berzanske kotacije naftnih derivata na referentnim berzama u Mediteranu koje se koriste za formiranje rafinerijskih cijena. Analizom Jedinstvenih carinskih isprava (JCI) i drugih relevantnih podataka bitnih za izradu kalkulacije veleprodajne i maloprodajne cijene i sagledavanja obavijesti o promjeni cijena i marži koje benzinske pumpe dostavljaju ovom Ministarstvu radi evidentiranja, uočeno je da je značajan broj prometnika naftnih derivata u Federaciji BiH imao je neopravdano visoke marže.

Dana **01.04.2021.** godine na prijedlog ovog Ministarstva Vlada Federacije BiH je donijela Odluku o propisivanju mjera neposredne kontrole cijena utvrđivanjem maksimalne visine marži za naftne derivate, kojom je privrednim društvima koja obavljaju **trgovinu na veliko** naftnim derivatima propisana maksimalna visina marži u absolutnom **iznosu od 0,06 KM/litru derivata**, a privrednim društvima koja obavljaju djelatnost **trgovine na malo** naftnim derivatima propisana je maksimalna visina marži u absolutnom **iznosu od 0,25 KM/litru derivata**.

Ova odluka je na snazi.

Za kontrolu provođenja i primjene navedene Odluke zadužena je Federalna uprava za inspekcijske poslove i nadležne kantonalne tržišne inspekcije.

Federalna uprava za inspekcijske poslove vrši pojačani inspekcijski nadzor nad formiranjem cijena i marži, a Federalni tržišni inspektorat od početka 2022. godine izvršio je 184 inspekcijska nadzora, prilikom kojih je utvrđeno 105 nepravilnosti, te izdato 206 prekršajnih naloga u ukupnom iznosu od **230.350 KM**.

Prema dostavljenim podacima kantonalnih inspekcija za prva dva mjeseca 2022. godine, udio odstupanja od maksimalne visine marži utvrđen je kod 39 posto kontrolisanih subjekata. Sumirajući podatke federalne i kantonalne inspekcije do 20. marta 2022. godine obavljeno je ukupno 467 inspekcijskih nadzora, te izdato 298 prekršajnih naloga u ukupnom iznosu **286.700 KM**.

Na kraju ističemo da je posebna pažnja Federalnog ministarstva trgovine usmjerena na pravilno i pravovremeno informisanje potrošača o cijenama naftnih derivata na benzinskim pumpama u Federaciji BiH. U tom smislu u 2019. godini je realiziran Projekat koji je sadržavao dvije komponente. Prva komponenta projekta odnosila se na izradu i implementaciju web aplikacija za registraciju, odnosno unos relevantnih podataka o benzinskim pumpama i prijavu promjena cijena i marži. Nastavak procesa digitalizacije okončan je izradom mobilne aplikacije, koja predstavlja drugu komponentu projekta i suštinski je nadogradnja navedene web aplikacije. Postavljanjem na javnu dostupnost finalne verzije mobilne aplikacije pod nazivom **FMT FBiH oil info** za pružanje informacija o cijenama goriva na svim benzinskim pumpama u Federaciji Bosne i Hercegovine omogućeno je svim građanima da raspolažu sveobuhvatnim i pravovremenim informacijama o cijenama goriva u istom momentu kada te informacije dobije resorno Federalno ministarstvo trgovine i Vlada Federacije BiH.

Izrada navedene aplikacije pokazala je svoju opravdanost i važnost u vrijeme globalne ekonomске krize izazvane pandemijom COVID-19, kao i dugoročnih posljedica iste, koje su pogotovo sada još dodatno produbljene aktualnom krizom zbog dešavanja u Ukrajini.

U pregledniku aplikacije pod nazivom „Najniže cijene“ nalaze se cijene derivata na izabranom lokalitetu i iste su poredane od najnižih do najviših cijena. Pored cijena navedena je i geolokacija konkretnе benzinske pumpe, kao i javno dostupni navigacijski servis Google Maps koji korisnika vodi do izabrane lokacije. Ova mobilna aplikacija maksimalno se koristi od strane građana i trenutno ima preko 70.000 korisnika za Android operativni sistem i preko 10.000 korisnika za iOS operativni sistem. U ovim ekonomski veoma zahtjevnim vremenima omogućeno je građanima Federacije BiH da imaju sve detaljne informacije o cijenama goriva i njenim korištenjem građani se mogu odlučiti za kupovinu po za njih najprihvativijim cijenama i svoje potrošačko povjerenje dati najkonkurentnijim prometnicima naftnih derivata.

S poštovanjem,

MINISTAR
Zlatan Vujanović